

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α**

ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ : Σταδίου 29
ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ : 101 10
TELEFAX : 2103368148
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Η. Βαβέτσης
ΤΗΛΕΦΩΝΟ : 2103368157

Αθήνα 30 Αυγούστου 2011
Α.Π. Φ80020/οικ. 19444/558

ΠΡΟΣ: ΕΤΕΑΜ

1. Γραφείο Προέδρου ΔΣ
2. Δ/νση Ασφάλισης & Εσόδων
3. Δ/νση Παροχών
Πειραιώς 9-11, 105 52 Αθήνα

ΚΟΙΝ: ΙΚΑ- ΕΤΑΜ Διοίκηση

1. Δ/νση Ασφάλισης –
Εσόδων
Τμήμα Επικουρικής
Ασφάλισης
2. Δ/νση Παροχών
Τμήμα Συγγ/νων Ταμείων
& Επικουρικής Σύνταξης
Αγίου Κωνσταντίνου 8
102 41 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Ανακοίνωση δημοσίευσης ν. 3996 / 2011 και εφαρμογή των παρ. 1 και 2 του άρθρου 44 «Ασφαλιστέα πρόσωπα του ΕΤΕΑΜ».

Σας γνωρίζουμε ότι στο ΦΕΚ 170 Α /5.8.2011, δημοσιεύθηκε ο νόμος 3996 / 2011 «Αναμόρφωση του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, ρυθμίσεις θεμάτων Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις». Με την παράγραφο 1 του άρθρου 44 αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ν. 997/1979 και καθορίζονται τα πρόσωπα που υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του ΕΤΕΑΜ και με την παράγραφο 2 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το χρόνο ασφάλισης που παραμένει ισχυρός μετά την κατάργηση των περιορισμών της παρ. 6 του ίδιου άρθρου (παρ. Β2 του άρθρου 85 του ν. 3996/ 2011).

Ειδικότερα ως προς την εφαρμογή των διατάξεων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 44 και των καταργούμενων διατάξεων, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Ασφαλιστέα πρόσωπα του ΕΤΕΑΜ (παρ. 1 του άρθρου 44)

Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ν. 997/1979 μετά την αρχική διατύπωσή της, τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 56 του ν. 1140/1981 και αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 18 του ν. 1902/1990.

Με την **παράγραφο 1 του άρθρου 44 αντικαθίσταται εκ νέου η ανωτέρω παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ν. 997/1979** και στη νέα μορφή της περιλαμβάνει **δύο περιπτώσεις α και β**, με τις οποίες ορίζονται τα ασφαλιστέα πρόσωπα του ΕΤΕΑΜ.

Σύμφωνα με τις ανωτέρω περιπτώσεις α και β στην ασφάλιση του ΕΤΕΑΜ υπάγονται υποχρεωτικά :

1. Τα πρόσωπα τα οποία παρέχουν εργασία για την οποία ασφαρίζονται υποχρεωτικά στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ ή άλλο φορέα κύριας ασφάλισης μισθωτών και δεν υπάγονται υποχρεωτικά για την εργασία τους αυτή στην ασφάλιση άλλου φορέα επικουρικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως της ονομασίας και της νομικής μορφής του, επιφυλασσόμενης της περίπτ. α της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 3371/2005 (**πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α**).

Εάν κάποιο πρόσωπο, εκτός από την εργασία που παρέχει για την οποία ασφαρίζεται σε άλλο φορέα επικουρικής ασφάλισης και εξαιρείται κατά τα ανωτέρω από την ασφάλιση του ΕΤΕΑΜ, παρέχει και άλλη εργασία του ίδιου ή διαφορετικού επαγγέλματος προς άλλο εργοδότη, η οποία δεν δημιουργεί υποχρέωση ασφάλισης σε άλλο φορέα επικουρικής ασφάλισης ανεξαρτήτως της ονομασίας και της νομικής μορφής του, υπάγεται υποχρεωτικά ως προς την εργασία αυτή στην ασφάλιση του ΕΤΕΑΜ (**δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α**).

Οι συνταξιούχοι του Δημοσίου και των κάθε φύσης φορέων κοινωνικής ασφάλισης, που παρέχουν εργασία για την οποία ασφαρίζονται υποχρεωτικά στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ή άλλο φορέα κύριας ασφάλισης μισθωτών. Ως προς το συντάξιμο του χρόνου ασφάλισης των προσώπων αυτών, καθώς και τις προϋποθέσεις θεμελίωσης νέου συνταξιοδοτικού δικαιώματος, εφαρμόζονται αναλόγως οι κατά περίπτωση διατάξεις της γενικής νομοθεσίας που ισχύουν για τον αντίστοιχο φορέα κύριας ασφάλισης (**περίπτωση β**).

2α. Για την υποχρεωτική υπαγωγή στην ασφάλιση του ΕΤΕΑΜ και στη νέα διάταξη της περίπτωσης α της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 997/1979 επαναλαμβάνεται η βασική προϋπόθεση να μη υπάγεται υποχρεωτικά ο ασφαλισμένος για τη συγκεκριμένη εργασία του σε άλλο φορέα επικουρικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως της ονομασίας και της νομικής μορφής του.

Δεδομένου ότι με τη διάταξη της περίπτ. α της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 3371/2005 οι προσλαμβανόμενοι σε πιστωτικά ιδρύματα (τράπεζες) από 1/1/2005 υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στην ασφάλιση του ΕΤΕΑΜ (προγενέστερη ρύθμιση), προς αποφυγή ενδεχόμενων αντιθέτων ερμηνειών, κρίθηκε αναγκαίο να τεθεί η συγκεκριμένη επιφύλαξη ως προς την διάταξη αυτή.

β. Η διάταξη του δευτέρου εδαφίου καλύπτει τις περιπτώσεις και άλλης εργασίας του ασφαλισμένου (πολλαπλή απασχόληση), εκτός της εργασίας για την οποία ασφαρίζεται ήδη σε άλλο φορέα επικουρικής ασφάλισης και λόγω αυτής δεν υπάγεται στην ασφάλιση

του ΕΤΕΑΜ. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, ο ασφαλισμένος που παρέχει και άλλη εργασία του ιδίου ή διαφορετικού επαγγέλματος προς άλλο εργοδότη, χωρίς αυτή να δημιουργεί υποχρέωση ασφάλισης σε άλλο φορέα επικουρικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως της ονομασίας και της νομικής μορφής του, υπάγεται πλέον υποχρεωτικά στην ασφάλιση του ΕΤΕΑΜ.

Με τον τρόπο αυτό επιλύονται τα νομικά και πρακτικά προβλήματα που προέκυπταν στις περιπτώσεις αυτές από την εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 997/1979, η οποία καταργείται με την **παρ. Β2 του άρθρου 85 του ν.3996/2011** (εκτενέστερη αναφορά για την καταργούμενη παράγραφο γίνεται στη συνέχεια της παρούσας εγκυκλίου).

γ. Με την περίπτωση β καταργείται η εξαίρεση των συνταξιούχων που παρέχουν εργασία μετά τη συνταξιοδότησή τους από την υποχρεωτική υπαγωγή στην ασφάλιση του ΕΤΕΑΜ, όπως είχε θεσπισθεί με την καταργούμενη παρ. 6 του άρθρου 3 (παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 1759/1988) και πλέον καθίσταται υποχρεωτική η ασφάλισή τους στο ΕΤΕΑΜ. Απαραίτητη προϋπόθεση βεβαίως για την ασφάλισή τους στο ΕΤΕΑΜ είναι να ασφαλίζονται στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ ή σε άλλο φορέα κύριας ασφάλισης μισθωτών.

Επειδή η ασφάλισή τους στο ΕΤΕΑΜ εξαρτάται πάντοτε από την ασφάλισή τους στο ΙΚΑ – ΕΤΑΜ ή άλλο φορέα κύριας ασφάλισης μισθωτών, προβλέπεται ρητώς ότι τόσο για τον υπολογισμό ως συνταξιόμενος του χρόνου ασφάλισής τους στο ΕΤΕΑΜ, όσο και τις προϋποθέσεις για τη θεμελίωση νέου συνταξιοδοτικού δικαιώματος, εφαρμόζονται αναλόγως κατά περίπτωση οι διατάξεις της γενικής νομοθεσίας που ισχύουν για τον αντίστοιχο φορέα κύριας ασφάλισης.

Επομένως, για την απονομή δεύτερης επικουρικής σύνταξης θα έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 42 του ν. 3996/2011.

Β. Χρόνος ασφάλισης που παραμένει ισχυρός λόγω κατάργησης της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 997/1979 (παρ. 2 του άρθρου 44)

1. Έχει αναφερθεί ήδη, ότι η παράγραφος 6 του άρθρου 3 του ν. 997/1979, που είχε προστεθεί με την παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 1759/1988 και εξαιρούσε από την ασφάλιση του ΕΤΕΑΜ διάφορες κατηγορίες (συνταξιούχοι που εργάζονται γενικά, πολλαπλά απασχολούμενοι), καταργείται με την παρ. Β2 του άρθρου 85 του ν. 3996/2011.

Επειδή συνεπώς δεν ισχύουν οι περιορισμοί που επέβαλε, με την **παρ. 2 του άρθρου 44** προβλέπεται για λόγους διευκρινιστικούς, ότι παραμένει ισχυρός ο χρόνος ασφάλισης που πραγματοποιήθηκε στο ΕΤΕΑΜ και έπρεπε να ακυρωθεί σύμφωνα με την καταργούμενη παράγραφο, αλλά όμως δεν εκδόθηκε απόφαση ακύρωσής του μέχρι την έναρξη ισχύος του ανωτέρω άρθρου.

2α. Είναι γνωστό ότι ασφαλισμένοι, των οποίων ο χρόνος ασφάλισής τους στο ΕΤΕΑΜ έχει ακυρωθεί σύμφωνα με την καταργούμενη παράγραφο 6, ανέμεναν την κατάργησή της και για το λόγο αυτό δεν εισπράξει τις ασφαλιστικές εισφορές οι οποίες τους επιστρέφονται με τη διάταξη αυτή (σε διάφορες περιπτώσεις ασφαλισμένων η αναμονή διαρκεί επί μεγάλο χρονικό διάστημα) Στο πλαίσιο της κατάργησης της παρ. 6 και

δεδομένου ότι δεν έχουν εισπραχθεί οι ασφαλιστικές εισφορές για τον προαναφερόμενο λόγο, κρίθηκε δίκαιο να επεκταθούν τα αποτελέσματα της κατάργησης και στις περιπτώσεις των ασφαλισμένων αυτών.

β. Με το **δεύτερο εδάφιο της παρ. 2** προβλέπεται ότι κατ' εξαίρεση στις περιπτώσεις ακριβώς αυτές στις οποίες έχει εκδοθεί απόφαση ακύρωσης του χρόνου ασφάλισης βάσει της καταργούμενης παραγράφου 6, αλλά ο ασφαλισμένος δεν εισέπραξε τις επιστρεφόμενες ασφαλιστικές εισφορές ή μέρος αυτών, παραμένει ισχυρός ο αντίστοιχος χρόνος ασφάλισης. Για το χρόνο ασφάλισης που παραμένει ισχυρός εκδίδεται σχετική απόφαση του αρμοδίου διοικητικού οργάνου μετά από αίτηση του ασφαλισμένου.

γ. Λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της διάταξης θα πρέπει τα πραγματικά δεδομένα της μη εισπραχθείσας των εισφορών σε σχέση με την παραγραφή της σχετικής αξίωσης, να εξετάζονται κατά περίπτωση και με βάση τον πραγματικό χρόνο στον οποίο γεννάται η αξίωση, όταν δηλαδή ενημερώθηκε ο ασφαλισμένος για την ακύρωση του χρόνου ασφάλισης του με την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης.

Γ. Καταργούμενες διατάξεις παραγράφων 2 και 6 του άρθρου 3 του ν. 997/1979

Με την **παρ. Β2 του άρθρου 85 του ν. 3996/2011** ορίζεται ότι η παράγραφος 2 του άρθρου 3 του ν. 997/1979, όπως τροποποιήθηκε και ίσχυσε, καθώς και η παρ. 6 του άρθρου αυτού, όπως προστέθηκε με μεταγενέστερη διάταξη νόμου, καταργούνται.

1. Με την παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 997/1979 είχε καθορισθεί η διαδικασία υπαγωγής στην ασφάλιση του ΕΤΕΑΜ με έκδοση Προεδρικών Διαταγμάτων κατά κατηγορία μισθωτών ή με την έκδοση ενός Προεδρικού Διατάγματος για όλες τις κατηγορίες μισθωτών.

Επειδή στην ασφάλιση του ΕΤΕΑΜ έχουν υπαχθεί από 1/2/1983 με το ΠΔ 633/1982 όλοι οι επικουρικά ανασφάλιστοι μισθωτοί, η ανωτέρω παρ. 2 έχει καταστεί άνευ αντικειμένου και για το λόγο αυτό καταργείται.

2α. Με την παρ. 6 του ίδιου άρθρου 3 του ν. 997/1979, όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 1759/1988, καθορίσθηκε ότι από την ασφάλιση του ΕΤΕΑΜ εξαιρούνται οι συνταξιούχοι του Δημοσίου, νπδδ ή οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης που μετά τη συνταξιοδότηση εξακολουθούν να εργάζονται και ασφαρίζονται υποχρεωτικά στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ ή άλλο φορέα κύριας ασφάλισης, οι συνταξιούχοι φορέων επικουρικής ασφάλισης, καθώς και τα πρόσωπα που υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση και άλλου κλαδικού επικουρικού ταμείου λόγω πολλαπλής απασχόλησης ή παράλληλης κύριας ασφάλισης.

β. Κατά το έτος 1988, όταν θεσπίσθηκε η παράγραφος αυτή, για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος στο ΕΤΕΑΜ έπρεπε ο ασφαλισμένος να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον 1000 ημέρες ασφάλισης (προοδευτικά αυξανόμενες κατ' έτος μέχρι τη συμπλήρωση 4.500 η.α.) και την ηλικία συνταξιοδότησης του φορέα κύριας ασφάλισης. Σκοπός της ανωτέρω περιοριστικής διάταξης ήταν να αποκλεισθεί η δυνατότητα συνταξιοδότησης των ήδη συνταξιούχων φορέων κύριας ή και επικουρικής ασφάλισης με αυτές τις εξαιρετικά ευνοϊκές προϋποθέσεις, οι οποίοι λόγω συνέχισης της απασχόλησής τους είχαν ασφαλισθεί σε κύριο ασφαλιστικό φορέα και συνεπώς θα

έπρεπε να ασφαλισθούν και στο ΕΤΕΑΜ. Επίσης σκοπός ήταν να αποκλεισθούν τα πρόσωπα που ασφαλίζονται και σε άλλο φορέα επικουρικής ασφάλισης λόγω πολλαπλής απασχόλησης ή παράλληλης κύριας ασφάλισης, επειδή οι ανωτέρω ευνοϊκές προϋποθέσεις θεσπίστηκαν για τους ασφαλισμένους που υπήχθησαν στο ΕΤΕΑΜ ως επικουρικά ανασφάλιστοι.

γ. Ήδη οι ελάχιστες χρονικές προϋποθέσεις του ΕΤΕΑΜ έχουν διαμορφωθεί σε 4.500 ημέρες ασφάλισης και επειδή, λόγω της αντικατάστασης της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 997/1979 στην ασφάλιση του ΕΤΕΑΜ υπάγονται οι κατηγορίες προσώπων που είχαν εξαιρεθεί από την ασφάλισή του με την προαναφερόμενη παρ. 6, δεν υφίστανται πλέον οι λόγοι για τους οποίους θεσπίστηκε, η παράγραφος αυτή καταργείται.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως
3. Γραφείο Γενικής Δ/ντριας Κ.Α.
4. Γραφείο Γενικής Δ/ντριας Δ.Υ.
5. Όλες τις Δ/νσεις της ΓΓΚΑ
& το Τμήμα Διαδοχικής Ασφάλισης
6. Δ/ση Πρόσθετης Ασφάλισης –Τμήμα Α
(5 αντίγραφα)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ